

572
1973/2

1973 წლის დეკემბერი №12

ქალაქი

საახალწლო ბარათები

პატიანდო მარგინიძე

ნახატები ზურაბ შორჩინიძის

ცვივა თეთრი ფანტელი,—
ზამთრის შნო და ეშხი,
ჩანთოსანი კენგურუ
დადის ხენეშა-ხენეშით,
საახალწლო ბარათი
მიიტანა ტყეში:
„დათუნიას დათუნას
საკუთარ ხელში“.

დათემა იფიქრა:—ნეტავი
ვინ გამიხსენა ახალ წელს,
ერთი ვავხსნაო წერილი,
ვინა მწერს, ანდა რასა მწერს...
ადგა და, ფიფქმოფენილი,
თათებით გახსნა წერილი:

„შე, ბუზუ-ზუ-ლუნავ და ზუ-ზზარმაცო,
ახალ წელს გულით გილოცავ,
ხანდახან საყვარელი ხარ,
ხანდახან—სასაცილოცა.“

თავლი რომ გიყვარს დათუნა,
მზუზ-ზუზა-მზარეულს რომ იპარავ,
ჩემი ნესტრისაგან მავ ცხვირ-პირს,
იცოდე, ვერ დაიფარავ.

გაზუ-ზუზაფხულამდე, დათუნა,
თათების ლოკვით გაძელი,
ახლა კი გამოიცანი
ბუზუ... ამ ბარათის დამწერი“.

დათემა ვერ გამოიცნო,
პატარებო, უთხარიო.
ამ ბარათის დამწერი
ვინ იქნება?

* * *

ჩანთოსანი კენგურუ
დახტის ხენეშა-ხენეშით:
საახალწლო ბარათი
მიიტანა ტყეში:
„მელაკუდა მელიას
საკუთარ ხელში“.

საქართველო
საბავშვო

მელამ იფიქრა:—ნეტავი
ვინ გამიხსენა ახალ წელს:
ერთი გაგხსნაო წერილი,
ვინა მწერს, ანდა რასა მწერს...
აღდა და, ფიფქმოფენილი,
თათებით გახსნა წერილი:

ტყუილის თქმაში პირველს და
ნამდვილ ჩემპიონს ვახლავარ!
მე შენგან მოსვენებული
თუკი ვარ, სწორედ ახლა ვარ.
მომილოცნია, შე წუწკო,
ეს მომავალი წელია.
დასუქებული ქათმები
არ მოგენატრა, მელია?

ჩემი ყფა თუ გაღვიძებს
ამ-ამ, ამ ზამთრის ძილშია?
ახალი წლიდან, იცოდე,
სოფელში მოსვლას გიშლიან.

ტყეში კი... კარგად იყავი,
თუნდაც ათას წელს გაძელი.
თვითონვე გამოიცანი
ამ... ამ ბარათის დამწერი...
მელამ ვერ გამოიცნო,
ჩაეძინა დალილდს,
ამ ბარათის დამწერი
ვინ იქნება?

* * *

ჩანთოსანი კენგურუ
დახტის ხენეშა-ხენეშით,
სახალწლო ბარათი
მიიტანა ტყეში:
„თაგუნია თაგუნას
საკუთარ ხელში“.

თაგემა იფიქრა:—ნეტავი
ვინ გამიხსენა ახალ წელს,
ერთი გაგხსნაო წერილი,
ვინა მწერს, ანდა რასა მწერს...
აღდა და, ფიფქმოფენილი,
თათებით გახსნა წერილი:

ახალ წლის დილას გილოცავ,
სულზე უტკბესო ძამია.
შენი ლამაზი თვალები
მომნატრებია ძალიან.

კ. მარჯოს საბ. ს.კ. სსრ
საბავშვო ჟურნალი
ბი: ღირსება

541.71

ბაბუას დალოცვა

სიმონ სნიკრაძე

ვენცვალე ღუდის,
თაფლის სუნი უდის;
დაბჭეკს სიბრაულეო
ჩიტუნების ბუდის;
მოხვდეს ნაწერწკალი
რუსთაველის ქუდის,
რომ შეიძლოს ცნობა—
კარგისა და ცუდის.

ნახატი რევაზ სუხიერიძისა

მაშინ შემირცხვეს უღლაში
თუ შეგირხით ბეწვიო...
ნეტავი ვედირსებოდე,
ამ საახალწლოდ მეწვიო.
მოზრძანდი, მომინახულე,
სუფრა გავშალო საშენო:
თხილის კოდებიც გაჩვენო.
კაკლის ტომრებიც გაჩვენო,
ამის დამწერი ვინც არი—
თვითონვე გამოიცანი.

თავგმა ვერ გამოიცნო,
ჟცებ ახტა, დახტა.
ამ ბარათის დამწერი
ვინ იქნება?

საახალწლო ბარათები
წაიკითხეს ტყეში,
ცვივა თეთრი ფანტელები,
ზამთრის შნო და ეშნი,
ეს ზღაპარიც ფიფქებივით
შემოგვადნა ხელში.

ბოზინაყი და ფორა

პლაზიმა ასლანაშვილი

ნახატი მანანა ჯაპანიშვილისა

— საახალწლოდ ბევრი საქმე გვაქვს, გოზინაყის გაკეთებას კი დრო სჭირდებაო,—იტყვის ხოდმე ბებო.

წელსაც სამი თუ ოთხი დღით ადრე გააკეთა გოზინაყი, დატრა პატარ-პატარა ნაჭრებად და კარადაში ისე შეინახა, ფორეს მარტო ქვაბი მისცა მოსაღოკად.

ფორემ კალენდრის ფურცლები გადათვალა. ახალ წლამდე სამი დღე იყო დარჩენილი. მოთმინება არ გინდოდა?!

მეორე დღეს, დილით ადრე ფორემ ერთი ყვირილი მორთო:

— ბებიაა, დედიკო, მამიკო, ჩქარა აქ მოდით, ჩქარა!

— რა მოხდა, რას დაგვაფეთიანე!—ყველამ ფორეს ოთახში მოიყარა თავი.

ბიჭი საწოლზე იგზა და თითი კალენდრისაკენ გაეშვირა.—კალენდრის ფურცლიდან თეთრწვერა პაპა ახალ წელს უღოცვავდა.

— ეს რა გიქნია, ბიჭო!—უყვირა მამას.

— აი, შე ეშმაკო, შენა!—იცინოდა დედა.

ფორეს კალენდრისათვის ფურცლები აუნია.

— ახლა რა ვქნათ?—იკითხა ბებია.

— მოდი, ფორეს კალენდრის მიხედვით მიგულიოცოთ ახალი წელი!—თქვა მამამ.

ბებია გოზინაყის მოსატანად კარადისაკენ გაეშურა.

თამარიკოს მეგობარი

პეტეჰან ხაჩიაშვილი ნახატი ლამარა გელოჰანისა

თამარიკო უხალისოდ წამოღდა ლოგინიდან, არც ტანსაცმლის ჩაცმას ჩქარობდა, არც საუზმეზე მიუწევდა გული. დედა რომ პალ-

ტოს აცმევდა, მაშინ კი შეეხვეწა დედას:

— დედიკო, დღეს ნუ წამიყვან საბავშვო ბაღში.

დედას გაუკვირდა, მაგრამ ვითომც ვერ გაიგონებო, ისევ ააჩქარა თამარიკო:

— ჩქარა, ჩქარა, გაყავი ხელი სახელოში, თორემ გავვიანდება! აგერ, ღელამ დაგვასწრო, ჩანთაც წამოუკიდნია და კართან გველოდება.

რალას იხამდა, თამარიკომ პალტო ჩაიცვა და ღელას მიჰყვა. დედამ კარი გამოიკეტა და კიბეზე დაეშენენ.

მეორე დღეს ისევ სთხოვა გოგონამ დედას:

— დედა, საბავშვო ბაღში არ წავალ, რა!

— აბა, შინ მარტო დარჩები? მამიკო მივლინებამია!

— შენს სამსახურში წამიყვანე!

— სამსახურში არ შეიძლება, ხომ გაიგონე, როგორ მითხრა დირექტორმა იმ დღეს. აქ საბავშვო ბაღი ხომ არ არისო!—ამჯერადაც არ მიაქცია დედამ გოგონას ბუზღუნს ყურადღება და საბავშვო ბაღში გაარბენინა. ასე იყო მესამე დღესაც...

დედას უკვირდა, ამ ბავშვს რა დამართაო. — შეიღს ბაღის კარამდე მიიყვანდა და თვალს ადევნებდა, როგორ უხალისოდ მიაბიჯებდა მისი ციციქნა გოგონა და დანდვლიანებული შეერეოდა ბავშვებს.

მეოთხე დღესაც დედამ ბაღის კარამდე მიაცილა თამარიკო, მაგრამ გოგონა უცბად მოწყდა ადგილს და ხალისიანად შეიჭრა ღია კარში.

— რატომ დაიგვიანე, თათია! — შეგეგება ეკა, რომელიც თამარიკოს მოფერებით თათიას ეძახდა.

— შენ რომ არ დადიოდი, მეც აღარ მიწოდოდა ბაღში მოსვლა! — შესძახა გახარებულმა თამარიკომ და გოგონები ერთმანეთს გადაეხვივნენ.

— იცი, ბებომ სოფელში წამიყვანა, — თქვა ეკამ, ჩურჩხლეები მოგიტანე. ვიცი, გიყვარს, — ეკამ ქალაქში შეხვეული სამი ჩურჩხელა თამარიკოს მისცა. — ბებომ მითხრა ეს შენს ყველაზე საყვარელ მეგობარს წაუღეო, ერთი ნივთისააო, ერთი ყურძნისა და ერთი თხილისაო.

მივი ჭიჭინაძე

ხანატები თამაზ ხუციშვილი

პიესა მრთ სურათად

მონაწილენი: ცოცხა, თეთრა, კიკნა, ციფვი და სუნსულა თავვი...

თეთრა—(ტირის).

ეს რა გვიყო ცეცხლმა,
უსახლკაროდ დავრჩით,

ცოცხა—**ოხ**, ის დროა, თეთრავ,
ქვა რომ ვიცეთ თავში!

კიკნა—**რალა** იმ ხეს ეცა,
ბინა საცა გვქონდა.

თეთრა—**გახსოვთ**, ყვავი—**ყვანრო**
თავს რომ დაგვძახოდა:
გაიქეცით, ხალხნო,
ცეცხლიაო ხის ქვეშ.

ცოცხა—**ისე** შეგვაშინა,
ვერც კი მოვიფიქრეთ,
ფულუროდან დროზე
წამოგვედო სარჩოც...

კიკნა— (თვლები ებლიტება, ამოქნარებს)
ჩვენი თხილი, მგონი,
თვითონ დარჩა ყვანროს...
(იძინებს)

თეთრა—(ცოცხას)

მართალია, დედი,
ყვავმა მოგვატყუო.

ცოცხა—**ეხ**, ვინ მისცა, შენლო,
ყვანროს მაგის ჭკუა.

აგერ, ვერა ხედავ,
აღვის ხეზე რომ ზის,
თავზე აწვიმს, მაგრამ
აზრადაც არ მოსდის—
შეეფაროს რამეს...

თეთრა—**ხის** წვეროზე ყვინთავს
დღე არის თუ ღამე.
როგორც თვითონ ამბობს,
ჯერ ახი წლის თუა,
ორას წლამდე, დედი,
სულ დაკარგავს ჭკუას...

ცოცხა—(კიკნა ციფვს დაცქერდება)
კიკნას ისევ ძინავს.

თეთრა—ღახე, გაეცინა!

რა აცინებს, ნეტავ!

ცოცხა—ძილში აბუჭედს ხედავს.

თეთრა—დღეს სადილი, დედი,
ხომ გვექნება, ნათხარ?..

ცოცხა—ეს ავდარი, შვილო,
როდი ვასტანს დიდხანს.
გადაიღებს, მოდა,
საშოვარზე წავალთ.

თეთრა—შე ვერ გამოგყვები,
ავადა ვარ, ავად...

ცოცხა—შენც მოგზივდა, არა?

თეთრა—მშოი, ძლიერ მშოი!
უკვე გული მიწუსს,
აღარ შემიძლია!

ცოცხა—(უაღერსებს)

მოითმინე ცოცხა.

აი, ნახავ, მალე

გადაიღებს წვიმა.

მზე გააბუჭებს თვალებს...

(შემშლისაგან დაოსებულ ციფუნებს ნელ-ნელა ჩეყ-
ვინთებათ. უეცრად ნადვის ტოტზე სუნსულა თავი
გამოხნდება. თან კრელ ტომარას მოათრევს.

სუნსულა—გამარჯობათ თქვენი...

თეთრა—(შიშით შეხტება)
ვაი!

ცოცხა—ვინ ხარ, ვინა?!

სუნსულა—სუნსულა ვარ, თავი.

თეთრა—როგორ შეგვაშინა...

კიკნა—(შეშინებული ეკვრის დედას)
თავუნებმა თავი
იქაც მოგვაბუჭრეს...

სუნსულა—ამ ხის ძირში ვცხოვრობ,

ძლივს ამოვძვრ ხეზე.

გავიგე, რომ თურმე

მეტისმეტად გიჭირთ.

იქ ფიჭვნარში ცეცხლმა

დასწვა თქვენი ფიჭვი.

სულზე მოგისწართ,

აწი ნულარ დარდობთ.

აი, თხილის გულიც

მოგიტანეთ საჭრდოდ.

(ტომარას თავს შემოხსნის და თხილში თათებს აუ-
რევს)

კიკნა—(ვახარებული ტომარას მივარდება და ისიც
ურევს თათებს)

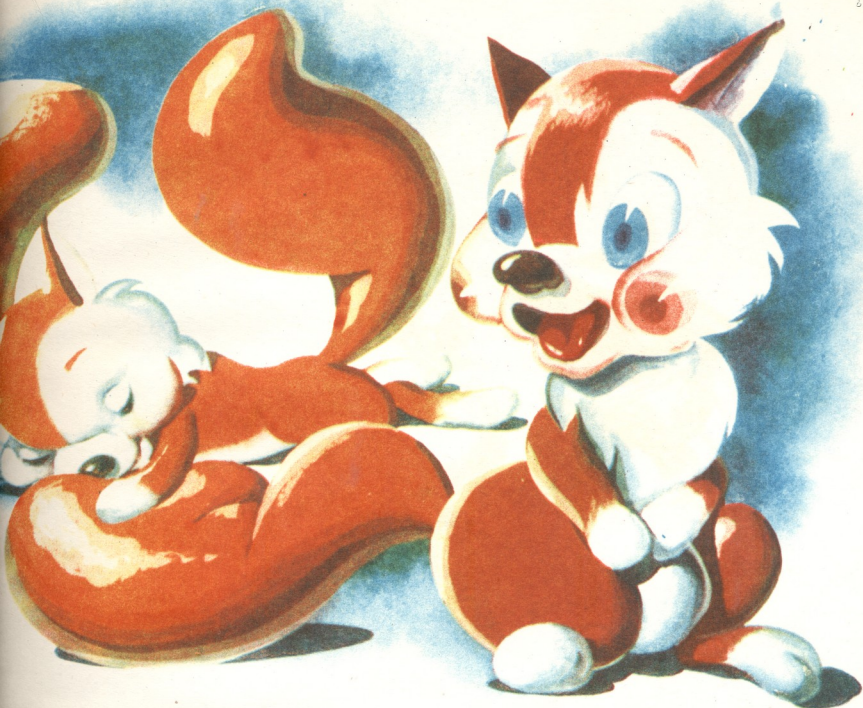
თხილი, თხილი, თხილი,

გემრიელი, ტკბილი!..

თეთრა—(ტომარას ირგველი ცეცხლს უვლს)

დედი, დედი, დედი!..

საკნატუნებელი!..

ცოცხა—(შვილებს აქეთ-იქით გაპყრის და ტომარას თავს წაუკრავს)

თათი უშვით, ჩქარა,
არ შექვამოთ, არა!
იმ სუნსულამ თხილი,
სადღაც მოიპარა.

თეთრა—მართალია, კიკნავ,
ნულარ ვახლებთ თათებს.
რად გვინდა, რომ ქურდის
მონაწილე გავხდეთ...

კიკნა—(საოცრად შეწუხებული)
ნაქურდალი თუა,
ხელს არ ვახლებ, კარგი...
მაგრამ მაშინ ამ თხილს
შინ წაიღებს თავვი.

სუნსულა—ეს ტომარა, ცოცხავ,
წინ რომ გიდგას ახლა,
თქვენი ფულუროდან
მოპარული გახლავს.

თუ არ გჯერა, აბა,
დააკვირდი კარგად-
მზითევში რომ მოგყვია,
იმ ტომარას არ ჰგავს?

ცოცხა—(ტომარას დააკვირდა, ეცნო, თავში თათები
შემოიკრა.

ჩვენი ტომარაა,
კი, ნამდვილად ჩვენი!
აგერ, დედაჩემის
მოქარგულიც უვენისს...

სუნსულა—შიგ რომ თხილი ჰყრია,
თქვენი არა.ს ისიც.
როგორც ქურდი, ვიცო,
ვარ სახჯელის ღირსი,
მაგრამ ნუ დამიწყებთ
წყევლასა და ვიშვინთ,
ღონში რაც მოგპარეთ,
ხომ გიბრუნებთ ქირში.

ნახატები ბესარიონ ხილაშვილისა

საბავშვო

• ბული ზუსბა

— ჩიტუნიაჲ,
ჩიტუნიაჲ, —
შემომქსნა საბძელჲსა, —
ნუ იდარდებ, ჩემთან მოდი
თუ სამთარი გაგრძელდა.

დათვიც მარგვიტან ყოფილა

თეიმურაზ აბულაძე

უნა დავვიდგა ისეთი,
კაცს რომ ზედ თვალი დარჩება,
ძაგრამ რად გინდა, წუსეღლის
მოასწარვალეს მსჩვენმა.
მაშამ საფანგი დაგო,
ზედ ჩალა ააფოფინა.
საფანგში დათვი გაუბა —
ისიც მსჩვენთან ეოფილა.

ნახატები მზია შველავესი

დათვი

თელე ჩაჩიშვილი

— დათვო, სამთარში რას იზამ,
 სედაგე, მთას თოკლი მოჭვიდა?
 — კლდის ძირს ბუნაგში წაჭებები,
 გავძლეებ თათების ღოკვითა,
 — აბა, შენ იცი, გაფრთხილდი,
 ან გაგადგიძონ თოფითა!

ბუკსიკი და კუკღღელი

ნოლა შავენაძე

— კურღღელო, ეს რა გეყნია,
 თავი მოგეკლავს ჯაფითა,
 სოროში თხილის სვაჯი გაქვს,
 სოროსთან გიდგას ჭარხლის მთა.
 — სამთრის საკვები ეს არი,
 რა ვუნა, იოლად ვერ გვაბა,—
 ერთ შვილს არა ვზრდი შენსაგით,
 ათი ბაჭის დედა ვარ!

ქაუბი

(ზ ლ ა პ ა რ ი)

ნახატები პახანა გულნაშვილისა

იყო და არა იყო რა, იყო ორი ობოლი ძმა. ერთს ჰქონს ოროდო ერთევა, მეორეს — სტუბურულუ. ბიჭუნებს უყვარდათ ცხოველები და ფრინველები. მთელ დღეს ტყეში ატარებდნენ. დათვის ბეღებთან რომ ჰქიდაობას გამართავდნენ, საცქერად ღირდა.

ერთ ზაფხულს დედა მერცხალს ბუდიდან ბარტყი გადმოუვარდა. ბიჭებმა ბარტყს ხელი დასტაცეს, ბუდეში ციმციმ ჩასვეს. თბილი ქვეყნიდან ხელმეორედ რომ დაბრუნდნენ, დედა და მამა მერცხალმა სიკეთისათვის ჰქონს ოროდოს ერთი ჯადოსნური ფრთა ჩამოუტანა. იმ ფრთას თუ მოტყვილს შეახებდი, მაშინვე გაამთვლებდა; სტუბურულუს კი ისეთი სალამური აჩუქეს, რომ დაუკრავდა, ფრინველები და ცხოველები მაშინვე იქ გაჩნდებოდნენ და ისეთ დაველურს დაუვლიდნენ, შენი მოწონებულნი.

ცხრა მთას იქით ერთი ჩახუნდარა დევი — ზარკიტუკი ცხოვრობდა. იმასაც გაეგო სტუბურულუს სალამურის ამბავი და გულში ამოეკრა: რადაც უნდა დამიჯდეს, ხელთ უნდა ვიგდოო. მარტო სალამურს რა თავში ვიხლი, დამკვრილიც თუ არ მეყოლებოა.

დალიოდა და დავებდა ბიჭუნას. ერთხელაც ხის ძირას მიძინარეს მიუსწრო, მხარზე შეისვა და მოკურცხლა. აქეთ ვცა, იქით ვცა ჰქონს ოროდო, ძმა ვეღარ ნახა. ძმის ამბავი ბებერმა ყვავმა შეატყობინა:

— ყვა, ყვა!.. შენი ძმა კოჭლმა დევმა მოიტაცაო... ყვა, ყვა!.. პირველი მთა გადაიარაო.

ჰქონს ოროდო დღეს გამოუდგა, ეგებ სადმე წაეძინოს და ძმა ვიხსნაო. პირველ მთაზე რომ შედგა, წინ კურდღელი შემოხვდა, ყურცქვიტამ უთხრა: სკუპ, სკუპ!.. შენი ძმა მეორე მთაზე გადაიყვანა ზარკიტუკმაო.

მეორე მთას რომ შეუყვა, წინ დათვი შემოხვდა. შეებრალა ბურღლუნას ბიჭუნა, შეისვა ზურგზე და სულ ძუნძულით გასწია.

იარეს, იარეს, ცოტა იარეს თუ ბევრი იარეს, მესამე მთაც გადაიარეს, მეოთხე უკან

მოიტოვეს. დათუნიაჲ კონსოროლის უთხრა: იქით კი ვედარ წამოვალ, ამას წინათ ძროხა მოვიტაცე და სოფელღები მემტერებთანო.

— ეჲ.—ამოიოხრა კონსოროლომ და მეტი რაღა ჩარა ჰქონდა, თვითონ შეუყუცა დევის კვალს, გზაში წრიბა შემოხვდა.

დევი ხომ არ დაგინახავსო?
— წრიბ, წრიბ!.. როგორ არა... წრიბ, წრიბ!.. შენი ძმაც თან მიჰყავდა, ბეწვის ხილი გაიარაო.

ბეწვის ხილიანი მესუთე მთაც გადაიარა, მეფეკვეც უკან დარჩა, მეშვიდე მთის მწვერვალიდან თვალი მოჰკრა ზარკიტუკს, ბუზივით მოჩანდა.

საბრალო კონსოროლოს ქალამნები შემოაცვდა, ფეხებიდან სისხლი სდიოდა, ძალიან დაიქანცა, მაგრამ ძმას ხომ არ უღალატებდა. უკანასკნელი ძალა მოიკრიბა. იცოდა, ცხრა მთას თუ გადაივილიდა ზარკიტუკი, უკვე სამშვიდობოს იქნებოდა და ვერაფერს უშველიდა ძმას.

მერვე მთაზე რომ ავიდა, უზარმაზარი ფრილო კლდიდან ფსკუნჯის მართვე გადმოფარფატდა. ეტყობა, ფრინა ჰრ იცოდა, სუსტმა ფრთებმა უღალატა, უშველღებელ

ლოდს მიენარცხა და მხარი შიგ ძირში მოიმტვრია. რაღა ყოჩალი ბიჭი იქნებოდა კონსოროლო, თუ თავისი ჯადოსნური ფრთით მხარს არ გაუშთეულებდა. ვადაუსუცა ეს ფრთა და მალლიდან შხუილიც შემოესმა. დედა ფსკუნჯს უფიქრია, ვილაღ ოხერი, აღბათ. სამტროდაა მოსულიო და, ვინ იცის, რა მოხდებოდა, რომ მართვეს არ დაესწრო:

— დედიკო, არაფერი მოსწიო, ამან მიშველაო!..

ბიჭუნს გასაქირი რომ გაიგო, ფსკუნჯმა უთხრა:

— ყაშ. ყაშ!.. ნუ გეშინიაო... ყაშ. ყაშ!.. მე გიშველიო.

თავისი მართვე დიდ კლდეში აიყვანა, საიმელოდ დატოვა და ყაშყაშით მამა ფსკუნჯს მოუხმო. მამა ფსკუნჯიც მაშინვე იქ გაჩნდა. ფსკუნჯებმა ითაბირეს და ერთი ნაცნობი ქინკრაქა გაგზავნეს დასაზვერად: შენ პატარა ხარ, უჩუმრად გაჰფრებ-გამოძვრები და აშბავს გავციოვებო.

ქინკრაქამ აშბავი მოიტანა, სტუბურულუ ცხრაკლიტულშია თავის სალამურთანად გამომწყვდეფული, ჩასძინებია საბრალოს, ზარკიტუკიც ისე ხვრინავს, ზარბაზანი რომ დაუ-

ბოქლომში ჩაუტყდა. ისე გატყდა გასაღები. რომ ფრთით ვერ მისწვდებოდა, თორემ, იმის გამთვლებას რა უნდოდა! ჩაფარდა საგონებელში საბრალო ბიჭი. ამ დროს ჭინჭრაქამ ფრთა ფრთას შემოპკრა:

— ჭრიკ, ჭრიკ!.. ნუ გეშინიაო... ჭრიკ, ჭრიკ!.. ერთი მეგობარი ხეკაყუნა მყავს, ის გვიშველისო.

მართლაც მოვიდა კოდლა, შეყო გრძელი ნისკარტი და, მოგვცა ლხენა, ციმციმ გამოიძლიო ჩამტვრეული გასაღები. ჭონსოროლომ ფრთა გაუსვ-გამოუსვა, გაამთვლა და, მალე მტერი მოგვიკვდეთ, მალე მან ცხრაკლიტულის კარები გააღო. სტუბურულუმ თვალი გაახილა, ძმა რომ დინახა, სიხარულისაგან კინალამ შეპკივლა. მაგრამ დროზე დაფარა პირზე ხელი ჭონსოროლომ.

— აბა, ჩქარა ძმაო, გავიქცეთ!

სტუბურულუს თავი სიზმარში ეგონა. სიხარულის ცრემლები ღაბაღუბით სცივოდა. ის-ის იყო ფასკუნჯებთან მიადწივს, რომ ზარკიტუქმა გაიღვიძა. ერთი ისეთი დაიდროდა, რომ სულ აზანზარდა არემარე.

დედა ფასკუნჯმა ჭონსოროლო შეისვა, მამამ სტუბურულუ, ჭინჭრაქა ჭონსოროლოს დააჯდა მხარზე და, ჰერი ბიჭო!.. დედა ფასკუნჯმა მოასწრო აფრენა, მამა ის-ის იყო აფრინდა, რომ ზარკიტუკი ახტა, ფეხებში სწვდა. თურმე, სახედნიეროდ, მიწას რომ მოსწყდებოდა, დეგს სიმძიმე ეკარგებოდა, ბზრიალ-ბზრიალით აიყვანა ფასკუნჯმა დევი ზევით, სულ მაღლა-მაღლა და ცას გაეკრა. ამ დროს სტუბურულუმ სალომური აამღერა...

საიდან არ მოფერინავდნენ წეროები, ძვრები, სვავები, შავარდნები... არწივები სულ ყაშყაშით მოდიოდნენ. გაგიხარიათ, თავიანთი მოკაუჭებელი ნისკარტები დაუშინეს ზარკიტუქს. გამწარებელი დევი ძლივს იცავდა თავს, მაგრამ რას გახდებოდა. ზოგი თვალში უნისკარტებდა. ზოგი ხელებიდან ადენდა სისხლს. კოჭლი დევი იგერიებდა, მაგრამ ამ ვაი-ვაგლახში ხელიც გაეშვა. გიყვარდეს, წამოვიდა შუილ-შუილით ღრანტე-ფლანტეებისკენ...

სტუბურულუ რომ იხსნეს კოჭლი დევის ტყვეობიდან, იმ დღეს ძმებმა სოფელ ველხატულაზე დიდი ლხინი გამართეს. იმ ლხინში მცე ვიყავი მიწვეული.

ცალო ყურთან. ვერაფერს გაიგებსო. მამა ფასკუნჯმა ჭონსოროლო მხარზე შეისვა და აბა, გიყვარდეს, გადაუარეს მერვე მთას, მეცხრესაც გადაუფრინეს და კოჭლი დევის სამფლობელოშიც ამოპყვეს თავი.

ფასკუნჯები საიმედოდ დაიმაღლნენ, ჭინჭრაქა და ჭონსოროლო ცხრაკლიტულთან მიიპარნენ. გასაღებები მოძებნეს. მაგრამ ვერსად ნახეს, თურმე თავთით ედო ზარკიტუქს.

ჭინჭრაქა ჭუჭრუტანიდან შეძერა დევის საძინებელში, გასაღებები უჩუმრად აიღო და ჭონსოროლოს გადასცა. ჭონსოროლო ფეხაკრეფით მივიდა, ჯერ ერთი ბოქლომი გახსნა, მერე—მეორე, მესამეც ადვილად გაიღო, მეოთხის გაღება ცოტა გაუძნელდა, მაგრამ მაინც მოახერხა, მესუთეზე კიდევ უფრო გაუჭირდა, არც მეექვსე დამორჩილებია ადვილად, მეშვიდე—მერვე რომ გახსნა და მეცხრეს მიაღდა, სიჩქარეში გასაღები

პოეზიის არქივიდან

ირემი გადაკნა

ელიო მიჩხულაპე

სამხეცესაც შეესიგენ
ავაზაკი ფრიცები,
ბატები და ბატები
მიჰყავთ გაფაციცებით.

ცხოველების მოყვარული
სამიოდე პატარა,
სევდიანი თვალით უცქერს,
შორიანსო გამდგარა.

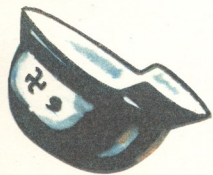
აგერ ირემს თვალს მოჰკერეს,
შედგნენ ავაზაკები,
ირმის ხორცის ჭამა უნდათ,
მწვადი უნდათ ნაქები.

ყმაწვილებმა ორ სამ წამში
უცვბ მოითათობირეს—
ამ ყაჩაღებს შესაჭმელად
არ მისცემენ ლალ ირემს.

მიიპარნენ, გამოაღეს
გვერდით რკინის ქარები,
ელვასავით გამოვარდა
ლომი შესაზარები.

გაძლა ლომი, წინ დაიწყო
კმაყოფილმა, ზმორებით,—
შეჭმულ ფრიცთა ჩაქნები და
მათი ძვლების გორები.

ნახატი თეზურ ჩირინაჰვილისა

გაროს თავგადასავალი მთაგის ქვეყანაში

(იაპონური ზღაპარი)

ნახატები ელჰარლ ანდრასონისა

სოფლის განაპირას, ერთ პატარა სახლში ცხოვრობდნენ ბებია და შვილიშვილი. იმ ბიჭუნას სახელად ტარო ერქვა.

ტაროს მეტად უცნაური ხალეები ჰქონდა ტანზე, თევზის ქერცლები რომ გინახავთ, ზუსტად ისეთი,—სამი მარცხენა გვერდზე, სამი მარჯვენაზე. ეს რომ ხალხის უფრამდე მივიდა, სოფლად ხმა დაირხა: ეგ ბიჭი ნამდვილად წყლის ურჩხულის ან სულაც ვეშაპის ნაშვირიაო. სოფლელ

ბავშვებსაც მეტი რა უნდოდათ, იმ დღიდან უბად აღეს საბრალო ტარო:

ვეშაპის ბიჭო,
ვეშაპის ბიჭო,
ქერცლის ხალეზიანო,
ვეშაპის ბიჭო,
ვეშაპის ბიჭო,
ურჩხულო ბრაზიანო!

ტარო ერთი ზარმაცი და მუქთახორა ვინმე იყო. ბებია რომ მინდორში მუშაობდა, უველანი რომ ოფლსა ღვრიდნენ, იგი ჩაილაგებდა ჩანთაში ოცდაათამდე ფეტვის ნამცხვარს და მთისკენ გაუყვებოდა. იქ არხეინად მოკალათდებოდა და ქარს მიუშლერებდა:

დასავლეთის ქარო, მოდი,
მთები აახმანე!
აღმოსავლეთის ნიავო,
გზები ააშრიალე...

შიშშილი რომ მოუვლიდა, ნამცხვრებს ეცემოდა. მაგრამ საკმარისი იყო საიდანმე კურდღელი გამოჩენილიყო, უმალ გამოელაპარაკებოდა, წრფუნაც რომ შეენიშინა, გულუხვად უმასპინძლდებოდა...

ბებია ძალ-ღონეს არ იშურებდა, შვილიშვილი მუდამ მაძლარი და კმაყოფილი რომ ჰყოლოდა. მოხუცი მთელი დღე მინდორში შრომობდა, საქმეს რა გამოუღევდა—ხან მიწას ამუშავებდა, ხან ყანას მარგლავდა...

ერთხელ ტარო მდელოზე წამოგორებულყო და უსაქმობისაგან, ცაში მოცურავე ღრუბლებს მიშტერებოდა. უცებ, იქვე მიძინებული კურდღელი წამოიჭრა ზეზე და აური ცქვიტა. მერე თავი ამოძვრა სოროდან, უკანა თათებზე ჩაცუცქდა, თავი ჩაქინდრა და გაიტრუნა.

— რა ამბავია?—იკითხა გაოცებულმა ტარომ და იქაურობა მოათვალიერა.

ამ დროს, შორიდან, საღამურის ტკილხზოვანი პანგები მოიტანა ნიავმა.

ნეტა ვინ უკრავს ასე საოცრად?

საღამურის ხმა თანდათან გაძლიერდა, მოახლოვდა და მალე, სად იყო და სად არა, მარწყვივით გოგონა გამოჩნდა, გოგონას მკლავზე გლიცინიას ყლორტებისაგან დაწნული კალათა

ეკიდა, რომლებშიაც გვიმრის ფოთლები და ხის კვირტები ეწყო!

— ვინ ხარ, გოგონა? სადაური ხარ? მგონი, ჩვენი სოფელი არ უნდა იყო?

გოგონამ მსუვალღვით თვალები შეანათა ტაროს, გაცხებულმა შეათვალღვირა და მზისაგან აკაშკაშებული მდინარისაკენ გაიშვირა ხელი.

— ააა! მდინარის სათავიდანა ხარ? რა გქვია?

— აია, შენ რა გქვია?

— ტარო, ვეშაპის ბიჭი ტარო!

— უჰ! ვეშაპის ბიჭი? — დინჯად გაიმეორა გოგონამ.

— უცნაური სახელი მქვია, არა?

— რატომ?—გაიღიმა გოგონამ და თეთრი კბილები გაიღვდა,—კარგი სახელია, ალბათ, ამ სახელს მხოლოდ ღონიერებს არქმევენ.

ამ ნათქვამმა ძალზე გაახარა ტარო, სიხარულისაგან ერთი შეკუნტრუსდა, მერე ყირა გაჭიმა და იმდენ ხანს იღვდა ყირაზე, მანამ ჭარხალივით არ გახდა.

— ხომ კარვად გამომდის, ჰა?—დიტრაბახა ბოლოს ტარომ,—ასე თვდაყირა შემოდლია იცდაათი ნამცხვარი ვადგვანსლო, განა?!

გახალისებულმა ტარომ ზედოზედ ასჯერ მიინცა გაჭიმა ყირა და ბოლოს, ძლივს თქვა ქოწინით:

— ხვალაც მოდი, რა! არ გინდა სუმო! გაჩ-

ვენო? ერთი ნახე, რა დღეს დავაყრი გარეულ ღორს. თუ მოხვალ, ნამცხვარსაც გაქმევ. იცი, რა გემრიელი ნამცხვრების გამოცხოზა იცის ბეზიანემმა. აია, შენ ალბათ დედა და მამა გყავს, არა?

აიამ თავი გააქნია:

— არც დედა მყავს და არც მამა. პატარა რომ ვიყავი, მაშინ დამეხოცნენ. ბაბუას მეტი არავინ გამაჩნია. აი, ეს სალამურიც ბაბუაჩემის ნახელავია...

— მაშ, შენც ობოლი ხარ?!

* * *

იმ დღიდან აია და ტარო დამეგობრდნენ. მუდამდღე ადიოდნენ მთაზე. იქ ხვდებოდნენ ერთმანეთს.

ტარო სულ ჭიდაობდა მხეცებთან—ხუმრობა საქმე ხომ არ იყო, სუმოში ეჯობებოდა. აია კი შორიასლოს იჯდა და სალამურს უკრავდა. როგორც კი ახმინდებოდა სალამური, მაშინვე ყველა ჯურის ტყის ბინადარი მოგროვდებოდა და სმენად ვადიციყოლა ხოლომე.

პირველი მუდამ კურდღელი მოცუნცულდებოდა. მოშორებით ჩაცუცქდებოდა და თვალს მინაზავდა. იცოდა, რომ სალამური შორიდან ვაცილებით ტკბილასმენია.

1 სუმო—იამნური ნაციონალური ჭიდაობაა.

წრუწუნა ხომ იცით, რა მსუნაგიცაა, ჰოდა, როცა მუსიკას უსმენდა, პირს არ აჩერებდა, სულ თხილს აკნატუნებდა.

გარეული დედა ღორი—ლრუტუნა, ათივე გოჭს გამოირეკავდა კონცერტზე. ანკი როგორ უძლებდა ამხელია ჯოგს. ისე, რაც მართალია, ულამაზესი გოჭები ჰყავდა—შავი. ხალხებით გვერდმოსხატულები. ერთ შეხედვად ღირდა, ათივენი ჩამწყვიდებოდნენ აიას ახლოს. აიასაც უხაროდა, გოჭები რომ ასე ნეტარებდნენ და სიმღერა გამოუფონა მათ—„ათი გოჭი“. დიდებული სიმღერაა: ტირარო... ტირარო...

მელაკულა, აბა რას მოაკლდებოდა. მხოლოდ ერთი უბედურება სჭირდა—ყველგან აგვიანდებოდა. მოგეხსენებათ, რა კეკლუცია: ცოტას რომ გაირბენს, შეჩერდება და გვერდებს შეილამაზებს. მერე კიდევ გაირბენს, ახლა შეჩერდება და კულს დაივარცხნის. დაგვიანდება, აბა რა! მარჯი, ნამდვილი უყმური—არხეინად მოკალათდებოდა თავის სოროში და არაფერი არ გა-

მოეპარებოდა.

სულ ბოლოს დათვი გამობაჯბაჯდებოდა ბუჩქებიდან. ძილს თუ თავს ვერ ართმევდა, აბა, რა მისი ბრალი იყო. ისიც იცოდა დათუნამ, რომ დაგვიანებით ქვეყანა არ იქცეოდა.

ასე გროვდებოდნენ მუდამდღე ტყის ბინადარი აიას სალამურის ხმაზე. ტაროს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა: ყირას ყირაზე ჳიმავდა, ყველას გემრიელი ნამცხვრებით უმასპინძლებოდა.

„აბა, რას მეყოფა ოცდაათი ნამცხვარი,—ფიქრობდა ტარო,—წავალ და ვთხოვ ბებიას, სახვალიოდ ორმოცდაათი მაინც გამომიცხოს. თუმცა, ორმოცდაათი არ მეყოფა. სულაც ას ცალს გამოვაცხოზინებ“.

— დარდი ნუ გაქვთ, ხვალ ას ცალს მოვიტან, —ჰპირდებოდა ტარო მხეცებს და თითო ნამცხვარს ურიგებდა. მხეცები კი ამისთვისაც მადლობას უხდიდნენ.

თარგმან მილინა ჯაშარიძემ

ქ ს ზ უ ჰ ც ა რ ი

რეკრუსი

ზარდა

შოთა ამირანაშვილი

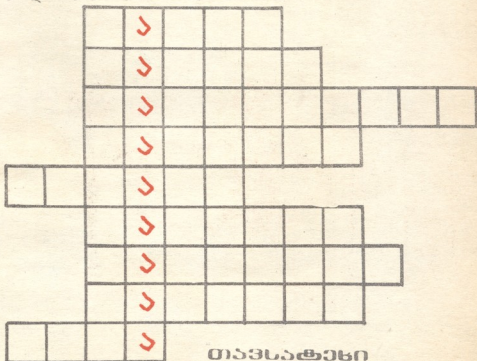
ქიქაში ოქროსფერია,
მინდორში მწვანედ ვლავს,
მას მიუმატე შეექვსე
მუსიკალური ბგერა,
მერე კი შუა ხმოვანი
ჩამოაცილე ხელად;
დანარჩენს თვითონ მიხედები,
არ დაგვირდება შეველა.

ამოცანა

მორბი მგზავალი

ვიას აქვს სამი ატამი,
შოთას კი ორჯერ ორი აქვს.
გამოიცანი ორივეს
რამდენი ცალი ჰქონია?!

შეადგინეს ქ. თბილისის გახანგრძლივებული დღის მე-2 საშუალო სკოლის მოსწავლემ მარინე აბულაძემ და ქართლის რაიონის აბისის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა ვივი და თენგივ კილახონებმა.

თავსადაუსი

ცარიელი უჯრედები შევასეთ სასწავლო ნივთების სახელებით.

შეადგინა ქ. თბილისის 113 საშუალო სკოლის მოსწავლემ ნათელა ვაშაყავიძემ.

შოთაძის რედაქტორი მუხრან მამავერიანი

საერთაშორისო კლდევი კაპიტრი გომიკაშვილი, ლეილა მირამ, ჯემალ ლოლუა, ზურაბ ლომიძე, გავაშლა მრავალწინაში, ირობა ქვიშაბაში (პაე მდინაში), შალვა სხაშვაძე (საბ. რედაქტორი), მინი ქვიშაძე

საქ. აღვ. ციხის და ვ. დ. ლენინის სახელობის ბიონერთა ორგანიზაციის რესპუბლიკური საბჭოს უფრნალო ცენტრის ხაბაძე თინათი სხვ. სხვ. სხვ. სხვ.

ტექნიკური მ. რედაქტორი

მისამართი: თბილისი, გამომცემლობის, სტამბის—თბილისი, ლენინის, 14. ტელ.: მთ. რედაქტორის—93-41-30, 93-98-15; პ/ზ მდინის—93-10-32, 93-98-17; საბ. რედაქტორის—93-98-18; განყოფ.—93-98-19; სამღვთისი—93-98-16.

გამოცემა ასრულებდა 18/X-73 წ. აღმოსავლეთის რესპუბლიკის დისპეტხერ 10/XII-73 წ. ქალაქის ზომა 60X90X14 სმ. რის ღირებულება 25, ტირაჟი 150,700. შედეგ. № 3415. „Dias“ № 12, ია გრუზინკომ ენაზე. ფასი 20 კაპ.

„პეიზაჟი“—ნახ. მამუკა გერმანიშვილისა, 11 წ.

„ცხენი“—ნახ. მამუკა ჯაფარიძისა, 7 წ.

„ნათურისოტი“—ნახ. ალკო ღონაძისა, 10

„თოვლი მოღის“—ნახ. ნანა გველესიანისა, 9 წ.

„გოგონები“—ნახ. მანანა კორძაძისა, 8 წ.

„ავთოპორტი“—ნახ. ზაზა ურუშაძისა, 6 წ.

„შერანი“—ნახ. მისა გაბაშვილისა, 5 წ.